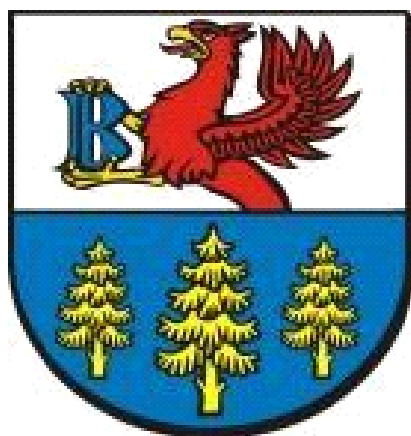

**ROCZNA ANALIZA
STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY BRUSY ZA 2024 ROK**

Brusy, kwiecień 2025 r.

I. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Brusy. Sporządzony został zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, w szczególności z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 399 ze zm.) m.in. w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Brusy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla prowadzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Brusy. Dokument sporządzono m.in. na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty zbierające oraz podmioty odbierające odpady komunalne, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania Burmistrza Brus z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 9tb ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach niniejszą analizę poddano publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej BIP pod adresem: www.bip.brusy.pl.

II. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami w 2024 roku

W 2024 r. gminny system gospodarki odpadami określał m.in. regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brusy (uchwała nr XXXVII/297/22 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brusy - Dz. Urz. Woj. Pom. z 2022 r., poz. 5129) oraz uchwała nr XVIII/161/20 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. U. Woj. Pom. z 2020 r., poz. 4461).

Rolę podmiotu świadczącego usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Brusy pełnił Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach. Z kolei zmieszane oraz selektywnie zebrane odpady komunalne odebrane z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Brusy przekazywane były do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. (spółka komunalna, której udziałowcem jest Gmina Brusy).

Gmina Brusy w dniu 1 grudnia 2023 r. zawarła z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. umowę nr SR.272.1.9.2023 na zagospodarowanie przyjętych od operatora działającego w imieniu Gminy Brusy zmieszanych odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych. Umowa została zawarta na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2027 r. Rozliczanie umowy odbywa się na podstawie rzeczywistej ilości dostarczonych odpadów, według stawek określonych w cenniku.

Nieruchomości niezamieszkałe (m.in. domki letniskowe, punkty usługowe) nie zostały objęte gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi. W związku z tym, właściciele takich nieruchomości zobowiązani są do zawierania indywidualnych umów na odbiór odpadów

z przedsiębiorcami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Brus. W 2024 r. liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, od których na podstawie indywidualnych umów zostały odebrane odpady komunalne wynosiła 360 (o 15 umów więcej niż w 2023 roku).

Właściciele nieruchomości zamieszkałych ponosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zależną od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość.

W 2024 r. zgodnie z uchwałą nr XXXVII/296/22 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2022 r., poz. 4971), stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie gminy Brusy wynosiła 29,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca.

Właściciele budynków jednorodzinnych mogli skorzystać z ulgi za kompostowanie bioodpadów (stanowiących odpady komunalne) w przydomowym kompostowniku. Wysokość przedmiotowego zwolnienia wynosiła 2,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

W przypadku, gdy na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odpady komunalne nie były zbierane w sposób selektywny stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 58,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca (tzw. opłata podwyższona).

W 2024 r. Burmistrz Brus nie wydał decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosując opłatę podwyższoną.

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych od nich niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

W Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 dokonano podziału województwa pomorskiego na cztery regiony:

1. Region Północny,
2. Region Południowy,
3. Region Zachodni,
4. Region Wschodni.

Gmina Brusy leży na terenie Regionu Południowego. W ramach tego regionu funkcjonują następujące instalacje przetwarzania odpadów komunalnych:

1. Nowy Dwór – Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.,

2. Stary Las – Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. „Stary Las”,
3. Przechlewo – Zakład Gospodarki Komunalnej,
4. Gostomie – Zakład Komunalny Gminy Kościerzyna,
5. Kos-Eko – Miejskie Przedsiębiorstwo Infrastruktury „KOS-EKO” Sp. z o.o.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.) wytworzone odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 ww. ustawy odpady przed umieszczeniem na składowisku odpadów poddaje się procesowi przekształcenia fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, włącznie z segregacją, w celu ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska oraz ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów, a także ułatwienia postępowania z nimi lub prowadzenia odzysku.

Na terenie gminy Brusy nie są przetwarzane odpady komunalne. Wszystkie odebrane z terenu gminy Brusy w 2024 roku zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady stanowiące odpady komunalne zostały przekazane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., Nowy Dwór 35, 89-620 Chojnice w celu ich zagospodarowania.

Instalacja komunalna w Nowym Dworze w ciągu roku jest w stanie zebrać, przetworzyć i zagospodarować 35 000 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 18 000 Mg odpadów biodegradowalnych pochodzących z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, a także czystych odpadów zielonych (m.in.: liście, gałęzie, trawa, słoma itp.).

Zmieszane odpady komunalne trafiają do procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w celu ich przygotowania do procesów odzysku, w tym recyklingu, odzysku energii, termicznego przekształcania, lub do procesów unieszkodliwiania, w tym procesów składowania i termicznego przekształcania.

Zebrane selektywnie bioodpady w całości przekazane są do recyklingu (R3– recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)) w instalacji w Nowym Dworze.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania stanowią odpady, które powstają w instalacjach w wyniku mechaniczno–biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Na początku w wyniku odsiania na sicie frakcji odpadów o wielkości 0 – 80 mm, a drugie miejsce to pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych (frakcja powyżej 80 mm) i pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów opakowaniowych. Frakcja odsiana na sicie o wielkości 0 – 80 mm jest kierowana do kompostowni w celu ustabilizowania. Z kolei pozostałości powstałe po sortowaniu odpadów i wydzieleniu z nich określonych frakcji dających wykorzystać się materiałowo lub energetycznie, są unieszkodliwiane poprzez składowanie na kwaterze balastu lub przekazywane do dalszego zagospodarowania.

Analizie poddano strumień odpadów wytworzony na terenie gminy Brusy. W 2024 roku zdecydowana większość odpadów komunalnych z terenu gm. Brusy trafiła do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., w tym wszystkie odebrane z terenu gminy zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2024 roku Gmina Brusy realizowała obowiązki prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obejmując wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych na jej terenie zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, mając na celu prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami. W omawianym okresie Gmina Brusy nie realizowała inwestycji z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

Z końcem grudnia 2023 r. w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze, którego udziałowcem jest Gmina Brusy, zakończono realizację projektu pn. „Rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.”, którego efekty można było obserwować już w 2024 r.

Przedmiotem przedsięwzięcia była modernizacja i rozbudowa Zakładu, w ramach której Zakład zyskał nową infrastrukturę niezbędną do zwiększenia efektywności i wydajności odzysku oraz recyklingu szerszego zakresu frakcji odpadów pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych.

W ramach Projektu na terenie Zakładu powstały:

- 1) hala sortowni na odpady selektywnie zebrane wraz z infrastrukturą;
- 2) 5 zadaszonych boksów magazynowych dla składowania posegregowanych odpadów: tworzyw sztucznych, metalu i innych surowców;
- 3) plac na odpady budowlane;
- 4) plac na bioodpady i polepszacz glebowy;
- 5) technologia RDFu;
- 6) parking i budynek kontroli;
- 7) stacje transformatorowe oraz przyłącza kablowe;
- 8) ścieżka edukacyjna;
- 9) rozbudowano Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz z niezbędną infrastrukturą;
- 10) zakupiono maszyny i urządzenia niezbędne do funkcjonowania Zakładu;
- 11) zakupiono pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Modernizacja wpłynęła na wzrost mocy przerobowych przetwarzanych odpadów selektywnie zbieranych u źródła, co umożliwi uzyskanie większej ilości odzyskanych surowców wtórnych o zdecydowanie lepszych parametrach jakościowych. Dzięki wdrożonym działaniom możliwe jest zmniejszenie masy odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, co umożliwi spełnienie krajowych oraz unijnych celów w zakresie gospodarki odpadami.

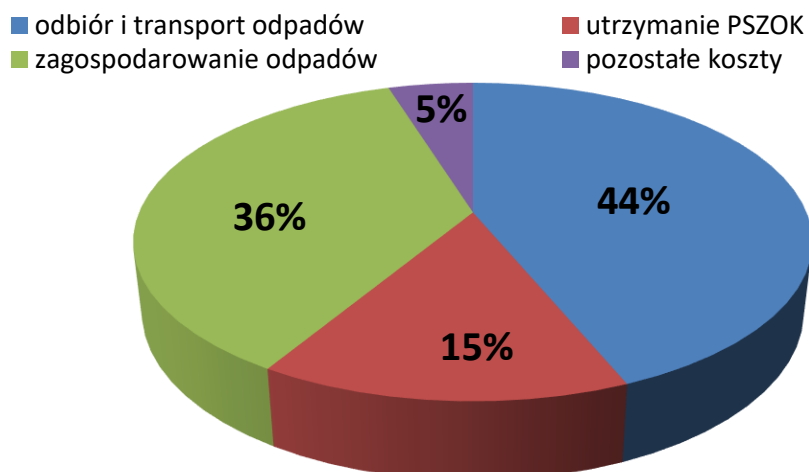
V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W 2024 r. wpływy od mieszkańców do budżetu Gminy Brusy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 4 216 534,53 zł. Dodatkowo nadwyżka z 2023 r. (środki pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w 2023 roku) wynosiła 157 971,38 zł. Łącznie dochody stanowiły kwotę 4 374 505,91 zł.

Z kolei wydatki poniesione przez Gminę Brusy na system gospodarki odpadami komunalnymi w 2024 roku wyniosły 4 285 445,79 zł.

Tabela 1. Zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Brusy w 2024 r. na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi

Lp.	Cel wydatku	Koszt [zł]
1.	Odbiór i transport odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych	1 875 268,08
2.	Utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)	638 227,08
3.	Zagospodarowanie odpadów komunalnych	1 565 604,52
4.	Wynagrodzenia osobowe + składki na ubezpieczenia, fundusz pracy, szkolenia	192 986,63
5.	Obsługa administracyjna (przesyłki pocztowe, materiały biurowe, aktualizacja oprogramowania)	13 359,48
	Ogółem:	4 285 445,79

Wykres.1. Procentowy udział kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Brusach

Dochody z tytułu wnoszonych opłat w 2024 r. były wyższe niż koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (nadwyżka 89 060,12 zł). Zgodnie z art. 6r ust. 2a-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym mogą być wykorzystane m.in. na:

- usunięcie odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania,
- wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych i ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami,
- wyposażenie terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

VI. Liczba mieszkańców

Liczba osób zameldowanych na terenie gminy Brusy wg ewidencji ludności tut. urzędu wyniosła 14 405 (stan na 31.12.2024 r.). Z kolei, szacunkowa liczba mieszkańców wynikająca z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 12 722 (ok. 88% osób zameldowanych).

Liczba nieruchomości zamieszkałych, które były objęte systemem gospodarki odpadami komunalnymi w 2024 r. wynosiła 3 390, w tym:

- z kompostownikiem – 2 149 (8 250 mieszkańców),
- bez kompostownika – 1 241 (4 472 mieszkańców).

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

W 2024 r. nie wydano żadnej decyzji z art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W tut. urzędzie prowadzona jest weryfikacja nieruchomości, których właściciele zgodnie z art. 6 ust. 1 ww. ustawy, zobowiązani są do zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz pozbywania się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych. W 2024 r. podmioty odbierające odpady komunalne w ramach zawartych indywidualnych umów odebrały odpady komunalne od 360 właścicieli nieruchomości.

VIII. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Brusy w 2024 r.

W 2024 r. do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze z terenu gminy Brusy dostarczono 2 024,42 Mg odpadów o kodzie 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Odpady te poddano procesowi odzysku w sortowni odpadów komunalnych zakładu metodą R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów

wymienionych w pozycji R1–R11. Ponadto, do instalacji w Nowym Dworze trafiły też odpady komunalne o kodach z grup 15 i 20.

Ilość odpadów komunalnych odebranych w 2024 roku z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Brusy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Zestawienie rodzajów i masy odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Brusy, na podstawie danych pochodzących od podmiotów wpisanych do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Brus

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]		
		Nieruchomości zamieszkałe	Nieruchomości niezamieszkałe	SUMA
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	95,40	9,56	104,96
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	10,60	10,60
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	397,20	34,58	431,78
15 01 07	Opakowania ze szkła	28,62	333,96*	362,58
20 01 99 -bio	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady	588,80	95,07	683,87
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1850,54	173,88	2024,42
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły z palenisk domowych	407,92	31,74	439,66
	SUMA	3368,48	689,39	4057,87

*W 2024 r. szkło odebrane z nieruchomości zamieszkałych zostało przekazane do recyklingu firmie REMONDIS Glass Recycling Polska Sp. z o.o., ul. Wawelska 107, 64-920 Piła. W systemie BDO podmiotem przekazującym był Zakład Gospodarki Komunalnej (ZGK), więc masa tych odpadów ujęta była w sprawozdaniu dla części obsługiwanej przez ZGK, z pominięciem nieruchomości zamieszkałych. Nie wpłynęło to jednak niekorzystnie na poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, gdyż do poziomu wlicza się całość odpadów odebranych i zebranych na terenie gminy. Jednakże faktyczna masa odpadów ze szkła odebrana z nieruchomości zamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarki odpadami była wyższa niż 28,62 Mg.

Ponadto, na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach (ul. Bolta 10, 89-632 Brusy) funkcjonuje stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy gminy Brusy mogą indywidualnie własnym transportem dostarczać odpady komunalne do PSZOK. W 2024 r. był on czynny we wtorki i czwartki (13⁰⁰ – 18⁰⁰) oraz soboty (9⁰⁰-12⁰⁰). Do PSZOK przyjmowane są wyłącznie odpady posegregowane oraz dostarczone w sposób umożliwiający ich selektywne odebranie. Poniżej w tabeli przedstawiono masę oraz rodzaje odpadów komunalnych, które zostały zebrane w PSZOK w 2024 r.

Tabela 3. Zestawienie rodzajów i masy odpadów komunalnych zebranych w 2024 r. w PSZOK

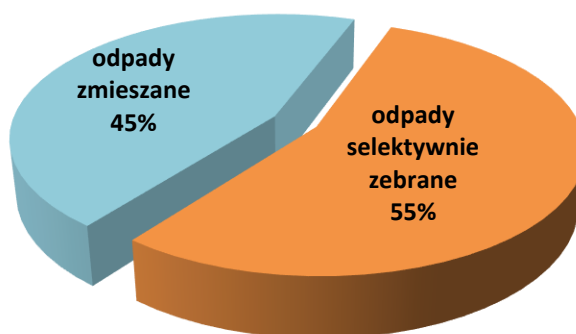
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	23,30
15 01 03	Opakowania z drewna	44,54
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	19,88
15 01 07	Opakowania ze szkła	3,50

16 01 03	Zużyte opony	35,415
20 01 10	Odzież	7,715
20 01 11	Tekstylia	4,16
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,151
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	12,49
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,056
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,093
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	3,69
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	16,396
20 01 99 - bio	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady	150,879
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	81,80
SUMA		404,065

Łącznie w 2024 r. na nieruchomościach zamieszkałych na terenie gminy Brusy wytworzono 3 368,48 Mg odpadów komunalnych.

Poza odpadami odebranymi z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz zebranymi w PSZOK mieszkańcy gminy Brusy w 2024 roku dostarczyli 26,462 Mg opakowań z metali (kod 15 01 04) do punktu zbierania odpadów, funkcjonującego na terenie miasta Brusy (dane pozyskane od podmiotu zbierającego odpady).

Całkowita łączna masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Brusy w 2024 r. wyniosła 4 488,397 Mg.

Wykres 2. Procentowy udział zmieszanych i selektywnie zebranych odpadów w 2024 r. na terenie gminy Brusy

W 2022 roku z pojęcia odpadów komunalnych wyłączono odpady budowlane i rozbiórkowe, jednakże odpady te w dalszym ciągu pozostają w kręgu zainteresowań każdej gminy, która musi zapewnić ich odbiór w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Zgodnie bowiem z art. 1b ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do postępowania z odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi z gospodarstw domowych stosuje się przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi. Innymi słowy, mimo że odpady budowlane i rozbiórkowe nie są odpadami komunalnymi, to traktować je należy i tak jak odpady komunalne i w dalszym ciągu odpady te przyjmowane są przez PSZOK.

Wskazane powyżej wyłączenie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z zakresu odpadów komunalnych oznacza dla gmin brak uwzględniania tych odpadów w koniecznych do osiągnięcia poziomach przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

W 2024 roku na terenie gminy Brusy zebrano 418,94 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Tabela 4. Zestawienie rodzajów i masy odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych w 2024 r. na terenie gminy Brusy

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Odebrane z nieruchomości na podstawie indywidualnych umów [Mg]	Zebrane w PSZOK [Mg]
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	
17 01 03	Odpady z innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	-	40,94
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 05	-	183,24
17 02 01	Drewno	-	41,3
17 02 02	Szkło	-	23,26
17 02 03	Tworzywa sztuczne	7,60	
17 03 80	Odpadowa papa	4,05	
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	-	66,89
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	51,66	-
SUMA		418,94	

IX. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Prawidłowe funkcjonowanie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze pozwoliło całkowicie wyeliminować ze składowania bioodpady oraz zmieszane odpady komunalne.

Zmieszane odpady komunalne

Dominujący udział w masie odpadów oddanych do instalacji stanowią zmieszane odpady komunalne. Frakcja ta o kodzie 20 03 01 w łącznej ilości 2 024,42 Mg w 2024 r. trafiła z terenu gminy Brusy do instalacji w Nowym Dworze. Z tego 1 850,54 Mg pochodziło z nieruchomości zamieszkałych. W 2024 r. odebrane z terenu gminy Brusy zmieszane odpady komunalne nie zostały przeznaczone do składowania. Odpady trafiły do procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w celu ich przygotowania do odzysku, w tym recyklingu, odzysku energii, termicznego przekształcania,

lub do procesów unieszkodliwiania, w tym procesów składowania i termicznego przekształcania.

Biodpady

W 2024 r. instalacja w Nowym Dworze przyjęła biodpady z terenu gminy Brusy pod kodem 20 01 99 – bio, w łącznej ilości 834,749 Mg. Z tego 588,80 Mg zostało odebrane z terenu nieruchomości zamieszkałych, 150,879 Mg zebrane w PSZOK natomiast 95,07 Mg biodpadów odebrano z nieruchomości niezamieszkałych. Są to odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania, które w całości przekazano do recyklingu (R3– recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)).

W stosunku do 2023 r. odnotowano ok. 9% wzrost masy biodpadów oraz zmieszanych odpadów komunalnych, które zostały odebrane i zebrane od mieszkańców. Udział zmieszanych odpadów komunalnych w łącznej masie odebranych i zebranych odpadów stanowił w 2024 roku ok. 45%. Odnotowano tu niewielki wzrost w stosunku do 2023 r.

Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych i procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczona do składowania

Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczoną do składowania stanowią odpady, które powstają w instalacji w wyniku mechaniczno–biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Masa pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, która została przekazana do składowania (kod 19 05 99) w 2024 r. wynosiła 621,9459 Mg.

W 2024 r. 777,56 Mg pozostałości z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych nie zostało przekazane do składowania. Był to odpad o kodzie 19 12 12 zawierający frakcję ulegającą biodegradacji o wielkości powyżej 80 mm nie poddaną procesom stabilizacji biologicznej. Z kolei masa pozostałości z sortowania selektywnych odpadów komunalnych, które nie zostały przekazane do składowania w 2024 r. wynosiła 259,27 Mg (odpad o kodzie 19 12 12).

W instalacji w Nowym Dworze poddano stabilizacji tlenowej w procesie kompostowania 965,70 Mg odpadów, które wydzielono ze strumienia odpadów komunalnych dostarczonych z terenu gminy Brusy.

X. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Nawiązując do art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, za 2024 rok gminy są obowiązane osiągnąć co najmniej 45% poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz zobowiązane są ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

przekazywanych do składowania - w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Gmina Brusy w 2024 roku osiągnęła wymagane przepisami prawa poziomy tj. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych a także poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Tabela 5. Osiągnięte w 2024 r. poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania na terenie gminy Brusy

Lp.	Wymagane do osiągnięcia poziomy wg rozporządzeń*	2024 rok	
		Wskaźnik z rozporządzeń* [%]	Wskaźnik osiągnięty przez Gminę Brusy[%]
1	poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	≤ 35	0,00
2	poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	≥45	52,66

* Dotyczy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1530) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412)

Poza ww. poziomami, gminy zgodnie z art. 3b ust 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania odpadów w wysokości:

- 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

W 2024 r. poziom składowania odpadów komunalnych na terenie gminy Brusy wyniósł 23,84 %. Gminy są zobowiązane do osiągnięcia poziomu składowania od 2025 r., wobec tego należy dążyć do zmniejszenia masy odpadów komunalnych, które ostatecznie trafią do składowania.

XI. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Do masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania należy wliczyć odpady, które przekazano do procesów zagospodarowania R1 lub D10.

W 2024 r. z terenu gminy Brusy do termicznego przekształcania przekazano leki zebrane w PSZOK (odpady o kodzie 20 01 32) w ilości 0,056 Mg. Odpady trafiły do podmiotu Port Service Sp. z o.o. w Gdańsku.

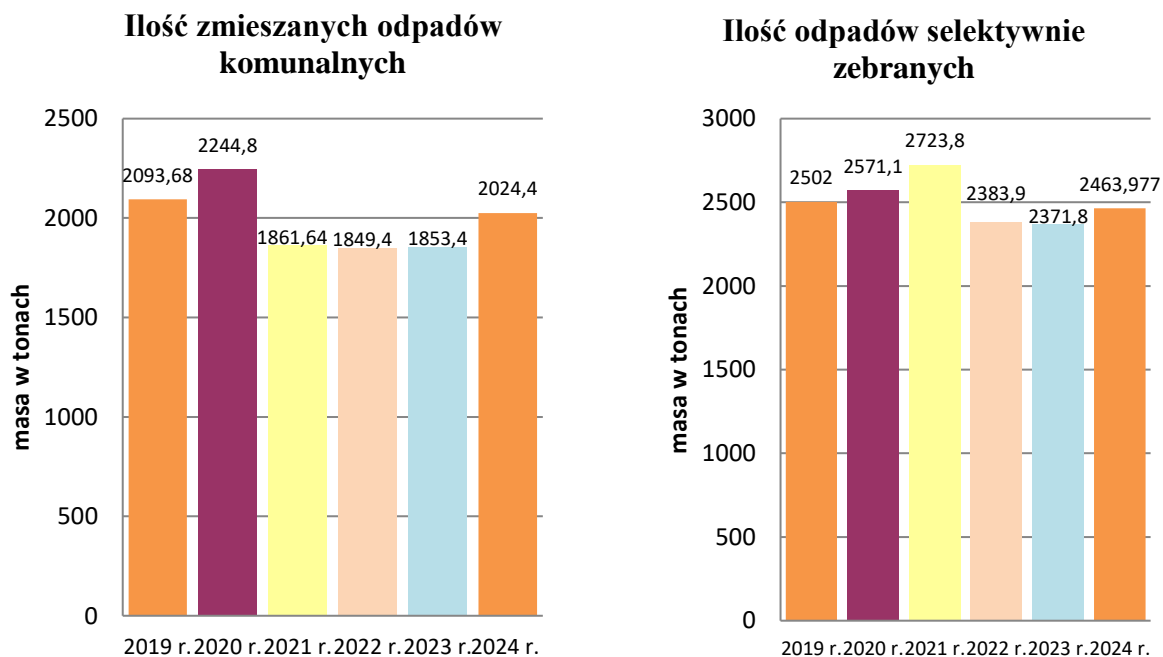
Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w 2024 r., która była brana pod uwagę do obliczenia stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wynosiła

4488,397 Mg. W związku z niewielką ilością odpadów, które trafiły do termicznego przekształcania stosunek ww. mas wyniósł 0,00 %.

XII. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Funkcjonujący na terenie gminy Brusy system gospodarki odpadami komunalnymi działa zgodnie z założeniami, a główny cel został osiągnięty tj. Gmina Brusy w 2024 roku osiągnęła wszystkie wymagane przepisami prawa poziomy tzn. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych a także poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Pomimo, że w 2024 r. Gmina Brusy osiągnęła wszystkie wymagane przepisami prawa wskaźniki, to w perspektywie kolejnych lat problematyczne będzie osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który już w 2025 r. powinien wynieść co najmniej 55%. Ponadto przepisy zmienionej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyły na gminy obowiązek osiągnięcia nowego poziomu, tj. poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, który będzie wymagany do osiągnięcia od 2025 r. i maksymalnie może wynieść 30% w latach 2025-2029. W przypadku nieosiągnięcia wymaganych poziomów gminie grożą administracyjne kary pieniężne

Wykres 3. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Brusy w latach 2019-2024.

*W latach 2019-2021 do masy odpadów komunalnych selektywnie zebranych wliczano również odpady budowlane i rozbiórkowe. W 2024 r. na terenie gminy Brusy zebrano 418,94 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Masa ta nie została wliczona do wartości wskazanej na wykresie, gdyż od 2022 r. odpady te nie są zaliczane do odpadów komunalnych.

W dalszym ciągu należy dążyć do poprawy jakości selektywnej zbiórki odpadów komunalnych poprzez zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców np. poprzez prowadzenie kampanii edukacyjnych.

System gospodarowania odpadami komunalnymi powinien być na bieżąco aktualizowany. Należy dostosować go do zmieniających się przepisów, jak również tworzyć i aktualizować bazę przedsiębiorców oraz letników, którzy zobowiązani są do zawierania umów na wywóz odpadów z podmiotami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Brus. Bieżąca kontrola ww. podmiotów i właścicieli nieruchomości stanowi kolejne zadanie sprzyjające uszczelnianiu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Aby udoskonalić system gospodarki odpadami funkcjonujący na terenie gminy Brusy należy:

- zwiększyć kontrole strumienia odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości pod kątem monitorowania jakości selektywnej zbiórki „u źródła”,
- systematycznie weryfikować deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości oraz egzekwować sankcję za niestosowanie się do przepisów,
- na bieżąco prowadzić działania z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła” w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych,
- dokonać bezpośredniej analizy masy odpadów kompostowanych u źródła na nieruchomościach zamieszkałych w celu wliczenia jej do masy odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi. Docelowo wpłynie to korzystnie na osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.